

ЗА НАУЧНА ПРОБЛЕМАТИКА, ПО-БЛИЗКА ДО ЖИВОТА

XXII конгрес на Комунистическата партия в Съветския съюз, както е известно, прие Програма за по-нататъшното развитие на материално-техническата база в СССР, която осигурява преминаването на съветския народ от социализъм към комунизъм.

Тази програма не засяга само съветското общество, но тя е програма за икономическото, общественото и културното развитие и на българския народ, който също така в близко бъдеще ще навлезе в епохата на комунизма.

За разрешаване на тази грандиозна задача както Програмата на КПСС, така и директивите на Седмия конгрес на Българската комунистическа партия посочват необходимостта от разширяване и укрепване на творческото сътрудничество между науката и производството, между науката и живота. Тези директиви в пълна сила се отнасят и до географските науки, призвани да изучават природната среда и производствените сили в нашата страна, както и тяхното по-районно съчетание и развитие във връзка със социалистическия способ на производство и неговата техника.

Явленията и фактите, изучавани от физическата и икономическата география, винаги привързват самите географски науки към определена територия, район, област и т. н. Като обект на проучванията обикновено са природните компоненти — релеф, климат, води, растителност, почви и пр., т. е. с една дума — самата природна (географска) среда или изучаването на обществените компоненти, т. е. географската страна на производителните сили (с отчитане на производствените отношения). По такъв начин географските науки косвено са свързани с материално-техническата база на съвременното социалистическо общество.

Безсъмнено е, че по-нататъшното развитие на науката и техниката ще се опира на още по-доброто опознаване на природната среда, на нейните суровини и енергетични източници, а това означава, че и конкретното изучаване на процесите, които стават в самата природна среда, ще придобива още по-голяма практическа и теоретическа стойност.

Изучаването на релефа, на климата, на водното богатство, както и на останалите природни компоненти: почва, растителност и животински свят, в нашата страна има неопценимо практическо значение за строителството, за развитието на енерго-техническата база, за селското стопанство и неговата интензификация и механизация, за транспорта и т. н.

От друга страна, конкретното проучване на базите за суровини и техното най-ефективно използване от икономическа гледна точка, както и териториалното разпределение на трудовите ресурси и техните потребителски нужди способствува за правилно разрешение на проблеми, свързани с изграждане на различните производствени предприятия в един или друг район на страната.

Постиженията на нашите географски науки в периода на социалистическото строителство, колкото и да са скромни, не се осъществиха откъснато от практиката, а тъкмо обратно. Проблемите на практиката станаха причина да се появят известен брой трудове из областта на физическата и икономическата география, които отговориха на някои от най-насъщните потребности на социалистическото строителство в родната ни.

В периода на прехода от социализъм към комунизъм, в условията на постоянно разрастващата се материално-техническа база, особен смисъл придобива и проблемата за правилното разрешаване на международното разделение на труда и кооперирането на някои промишлени отрасли в системата на страните от социалистическия лагер. Разрешаването на тази проблема е също така свързано с конкретното познаване на природната (географската) среда и нейните ресурси, с трудовите навици на хората и техния производствен опит и т. н.

Превръщането на нашата родина в системата на социалистическия лагер в първостепенен производител на някои селскостопански продукти — зеленчуци, плодове, грозде и пр., означава разширяване на напоителните площи, създаване на хидротехнически и други съоръжения, подобряване структурата на почвата и преустановяване на ерозионните процеси, най-вече сред наклонените терени, разширяване на площите, засети с лозя, овощни градини и технически култури. Но всичко това е пак в неразривна връзка със законите на природата и нейните специфични регионални закономерности.

Овладяването обаче на тези закономерности означава още по-пълното и по-всеобхватното разкриване на сложното взаимодействие между компонентите на географската среда. Още по-определеното насочване на научноизследователската дейност на географите към проблеми, свързани с регионалните прояви на природните компоненти, към регионалното развитие на производителните сили, означава още по-пряко свързване на физическата и икономическата география с проблемите на селското стопанство, при което, както е известно, решаваща роля играят биологическите процеси, а последните са тясно свързани с процесите, протичащи в самата природа.

На практика това показва, че селското стопанство за разлика от другите отрасли на икономиката е такъв отрасъл, който е най-много-странно и тясно свързан с природната среда. А не е мислимо изграждането на мощна материално-техническа база без високо продуктивно селско стопанство, чието производство задоволява най-насъщните пот-

ребности на главната производителна сила — трудещите се, и същевременно е основна суровина за редица промишлени производства и необходима предпоставка за развитие на животновъдството.

Научното обяснение на явленията и фактите, свързани с развитието на природата и териториалното развитие на производителните сили, с отчитане влиянието на географската среда и способа на производство с неговата техника, на основата на историческия и диалектическия материализъм — ето главното съдържание на проблемите на физическата и икономическата география — проблеми, тясно свързани с живота.

Научната географска общественост си дава ясна сметка колко голяма е нейната отговорност пред народа, който напруга гигантски сили да направи решителна крачка към светлите простори на комунизма, и заради това чрез своето „Известие“ полага искрени усилия да даде своя скромнен принос за неговото щастливо бъдеще.